

BELEDİYE ÖZ GELİRLERİNİN ARTIRILMASINDA E-BELEDİYE UYGULAMALARI

Mehmet ÖKSÜZ¹

ÖZET

Belediyeler, üstlendikleri görevleri yerine getirebilmeleri için çeşitli gelir kaynaklarıyla donatılmış önemli yönetim birimleridir. Belediyelerin gelir kaynakları, ülkelerin siyasi, idari ve ekonomik yapısına göre değişiklik gösterebilmekle birlikte, elde edilmiş biçimi açısından genel itibarıyla; öz gelirler, transferler ve borçlanma gelirleri şeklinde sınıflandırılabilir. Belediyelerin, kendilerine kanunlarla çizilmiş sınırlar içerisinde kontrol yetkisine sahip oldukları öz gelirleri; vergi gelirleri, harç gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, çeşitli paylar ve diğer gelirler kalemlerinden oluşmaktadır. Çalışmada, öz gelirler içerisinde önemli bir yere sahip olan vergi gelirleri üzerinde durulmaktadır. Üniter bir yapıya sahip olan Türkiye’de belediyelerin vergi gelirleri, kanunlarla kendilerine tahsilat yetkisi verilen birtakım vergilerden oluşmaktadır. Bunlar; Emlak Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, Haberleşme Vergisi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi, Yangın Sigortası Vergisi ile Çevre ve Temizlik Vergisi şeklinde sıralanabilmektedir. Öz gelirler içerisinde önemli bir yere sahip olan bu vergilerin tahsil edilebilmesi, kısıtlı kaynaklarla hizmet sunmaya çalışan belediyeler açısından büyük önem arz etmektedir. Tahsilatların etkin ve verimli bir biçimde gerçekleşmesinin sağlanabilmesi için ise mükelleflerin vergiye uyumunun artırılmasına yönelik; mükellef odaklı yaklaşımın benimsenmesi, yeni teknolojilerin kullanılarak belediye ile mükellef arasında hızlı ve kolay iletişimin sağlanabilmesi gibi birtakım çalışmalarda bulunulması gerekmektedir. Çünkü, mükelleflerin yerel vergilere uyumunu etkileyen faktörlerden birisi de belediyelerin mükelleflerle olan ilişkisidir. Belediyeler tarafından mükelleflere vergi yükümlülüklerini kolaylıkla yerine getirebilme imkânının sağlanması belediye-mükellef ilişkisini iyileştirecektir. Bu nedenle, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanarak tahsilatların daha etkin bir biçimde gerçekleştirilebilmesi noktasında belediyelerin, çağın gereklerine ayak uydurmaları ve bilgi teknolojilerinden faydalanarak hizmet sunmaları gerekmektedir. Bu çerçevede çalışmada, yerel nitelikteki vergilerin beyanı ve tahsili aşamasında belediyelerin mükelleflere teknolojik hizmetler sunmasının, vergiye gönüllü uyum ve öz gelirler üzerindeki etkilerinin tartışılması amaçlanmıştır. Literatür taraması ve doküman incelemesi kapsamında gerçekleştirilen bu çalışmada, mükelleflerin vergiye uyumunun af beklentisi, konjonktürel durum, demografik nedenler vb. çeşitli faktörlerden etkilendiği, ancak bununla birlikte, dijital belediyeçilik anlayışıyla, mükelleflerin emek ve zaman maliyetlerinin azaltılmasının ve vergisel yükümlülüklerin basit bir biçimde anlaşılıp yerine getirilebilmesinin sağlanabileceği, böylece vergi tahsilatlarında ve öz gelirlerde artışların meydana gelebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Belediye gelirleri, belediye öz gelirleri, belediye vergileri, vergi uyumu, e-belediye

ICDBME

¹ Öğr. Gör. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ayvacık MYO, Finans-Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, moksuz@comu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3298-0280>

E-MUNICIPALITY APPLICATIONS IN INCREASING MUNICIPAL OWN REVENUES

Mehmet ÖKSÜZ¹

ABSTRACT

Municipalities are important administrative units equipped with various sources of revenue in order to fulfill their duties. Although the revenue sources of municipalities may vary according to the political, administrative and economic structure of the countries, in general in terms of the way they are obtained; it can be classified as own revenue, transfers and borrowing revenue. The own revenues of the municipalities that they have the authority to control within the limits drawn by the laws; tax revenue, fee revenue, enterprise and property revenue, various shares and other revenue items. In the study, tax revenues, which have an important place in own revenues, are emphasized. In Turkey, which has a unitary structure, the tax revenues of municipalities consist of some taxes that are authorized to collect them by law. These taxes can be listed as Real Estate Tax, Announcement and Advertisement Tax, Amusement Tax, Communication Tax, Electricity and Coal Gas Consumption Tax, Fire Insurance Tax and Environment Tax. The collection of these taxes, which have an important place in own revenues, is of great importance for municipalities trying to provide services with limited resources. In order to ensure that collections are realized in an effective and efficient manner, for increasing tax compliance of taxpayers; it is necessary to carry out some studies such as adopting a taxpayer-oriented approach and providing fast and easy communication between the municipality and the taxpayer by using new technologies. Because one of the factors affecting taxpayers' compliance with local taxes is the relationship of municipalities with taxpayers. Providing the taxpayers with the opportunity to easily fulfill their tax obligations by the municipalities will improve the municipality-taxpayer relationship. For this reason, municipalities need to keep up with the requirements of the age and provide services by making use of information technologies in order to realize the collections more effectively by ensuring the voluntary compliance of taxpayers with taxes. In this context, the aim of the study is to discuss the effects of municipalities providing technological services to taxpayers at the stage of declaration and collection of local taxes on voluntary compliance with taxes and own revenue. In this study, which was carried out within the scope of literature review and document review, it has been concluded that taxpayers' tax compliance expectation of amnesty is affected by cyclical situation, demographic reasons etc. by various factors. However, it has been concluded that with the understanding of digital municipality, it is possible to reduce the labor and time costs of taxpayers and to understand and fulfill tax liabilities in a simple way, thus increasing tax collections and own revenues.

Keywords: Municipal revenues, municipal own revenues, municipal taxes, tax compliance, e-municipality

---

¹ Öğr. Gör. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ayvacık MYO, Finans-Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, moksuz@comu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3298-0280>